

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	De Litere
1.3 Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4 Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5 Ciclul de studii ¹⁾	Nivel licență
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Limbă și literatură română / Licențiat în filologie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea / codul disciplinei	LLR5121 Istoria limbii române (Noțiuni fundamentale)							
2.2 Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Maria ALDEA							
2.3 Titularul activităților de seminar/ curs practic	Lector univ. dr. Maria ALDEA							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	V	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Conținut ²⁾	DS
							Obligativitate ³⁾	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități: consultații					14
3.7 Total ore studiu individual		56			
3.8 Total ore pe semestru		98			
3.9 Numărul de credite⁴⁾		4			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Filologie romanică, Dialectologie, Limba română contemporană
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Noțiuni generale privind <i>Romania</i> Cunoștințe generale referitoare la configurația teritorială a dacoromânei Cunoștințe generale de gramatică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs dotată cu tablă, video-proiector
5.2 de desfășurare a seminarului	<ul style="list-style-type: none"> Sală de curs/ seminar dotată cu tablă

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> Deprinderea metodologiei și a instrumentarului de lucru în investigarea faptelor de limbă din perspectivă diacronică; utilizarea informației teoretice în aplicații practice; capacitatea de a aborda diacronic fenomene lingvistice și fapte de limbă; aprofundarea informațiilor privind formarea limbii și a poporului român; însușirea principalelor etape ale formării poporului român și ale constituirii limbii române; însușirea principalelor direcții în evoluția scrisului românesc; deprinderea tehnicii de lectură, interpretare și transcriere a textelor românești redactate cu grafie chirilică; perfecționarea și eficiența comunicării discursive (conversaționale, literare și didactice) prin abordarea unor subiecte lingvistice și istorice din perspectivă evolutivă.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului istoria limbii române în deplină concordanță cu etica profesională; aplicarea cunoștințelor de istorie culturală și de gramatică istorică (fonetică, fonologie, lexicologie, morfosintaxă) în argumentarea / analiza unor elemente de gramatică sincronă; relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea de către studenți atât a tendințelor actuale în cercetarea diacronică a limbii române, cât și a instrumentarului necesar în abordarea unui fenomen lingvistic / fapt de limbă din perspectivă diacronică.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea de către studenți a unor informații relevante privind formarea limbii și a poporului român, filiația latină a limbii române, rezistența structurii lingvistice a românei, contactul lingvistic și cultural al românei cu alte limbi și culturi, individualitatea limbii române între limbile romanice, evoluția scrisului în limba română; • dezvoltarea capacității de a investiga și de a înțelege un fenomen lingvistic / fapt de limbă diacronic în specificul său; • utilizarea informației teoretice în aplicații practice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv. Obiect, disciplină, metodă(e). Scurt istoric al disciplinei. Direcții și reprezentanți. Lucrări românești și străine referitoare la istoria limbii române.	curs interactiv, cu fundament de prelegere	
2–3. Paleografia româno-chirilică: obiect, disciplină, metodă(e). Scurt istoric al disciplinei. Reprezentanți. Lucrări românești. Scrisul în limba română. Individualitatea limbii române între limbile romanice (scriere, gramatică, lexic).		
4–5. Între slovele chirilice și caracterele latinești: alfabetul limbii române. Conținut și expresie; valori. Identitate și alteritate, centru și margine: “Român”. Geografia mitică și geografia reală a Daciei. Contacte cultural-istorice și lingvistice până în sec. al VII-lea a.d.		
6. Tipuri de scriere româno-chirilică. Lectură și transcriere de texte/secvențe textuale (sec. XVI); particularități lingvistice. Între Orient și Occident: Limba Română. Geneza. (A) Moștenirea traco-dacă (Criterii de recunoaștere. Materialul lingvistic. Particularități gramaticale și lexicale).		
7–8. (B) Filiația latină a limbii române. Romanizare. Continuitate. Teritoriu de formare. Limba latină (Variante. Izvoare. Sistem lingvistic). Tipuri de scriere româno-chirilică. Lectură și transcriere de texte/secvențe textuale (sec. XVII); particularități lingvistice.		
9–10. Limba română: elemente specifice noului sistem lingvistic. Epoca de formare. Româna primitivă comună. Tipuri de scriere româno-chirilică. Lectură și transcriere de texte/secvențe textuale (sec. XVIII); particularități lingvistice.		
11–12. (C) Contacte cultural-istorice și lingvistice (sec. VIII-XIX a.d.). Conceptul de “re-romanizare”. Tipuri de scriere româno-chirilică. Lectură și transcriere de texte/secvențe textuale (sec. XIX); particularități lingvistice.		
13–14. Actul de naștere a limbii române. Unitatea limbii române. Curs recapitulativ în vederea pregătirii examenului.		
Bibliografie		
1. BĂRBULESCU, M. <i>et alii</i> , <i>Istoria României</i> , București, Editura Enciclopedică, 1999.		
2. BOERESCU, Pârvu, <i>Din istoria scrierii românești</i> , București, Editura Academiei Române, 2014.		
3. BRÂNCUȘ, Gr., <i>Vocabularul autohton al limbii române</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.		
4. CHIVU, Gh., <i>Limba română de la primele texte până la sfârșitul secolului al XVIII-lea. Variantele stilistice</i> , București, Univers Enciclopedic, 2000.		
5. COTEANU, Ion (red. respons.), <i>Istoria limbii române</i> , Volumul I–II, București, Editura Academiei R.S.R., 1965; 1969.		
6. DENSUSIANU, Ovid, <i>Istoria limbii române</i> , vol. I–II, București, Editura Științifică, 1961.		
7. DIMITRESCU, Florica <i>et alii</i> , <i>Istoria limbii române. Fonetică, Morfosintaxă, Lexic</i> , București, Editura Didactică și Pedagogică, 1978, p. 24–115.		
8. EDROIU, N., <i>Paleografia româno-chirilică (sec. XVI-XIX)</i> , [Cluj-Napoca], Accent, 2001.		
9. FISCHER, I., <i>Latina dunăreană. Introducere în istoria limbii române</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985.		
10. GHEȚIE, Ion; MAREȘ, Al., <i>Introducere în filologia românească</i> , București, Editura Enciclopedică română, 1974.		
11. IVĂNESCU, G., <i>Istoria limbii române</i> , Iași, Junimea, 1980.		
12. NICULESCU, Alexandru, <i>Individualitatea limbii române între limbile romanice, 2. Contribuții socioculturale</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978, p. 11–98.		
13. PHILIPPIDE, A., <i>Originea Românilor</i> , vol. I–II, Ediția a II-a, Ediție de Roxana Vieru, Prefață de Carmen-Gabriela Pamfil, Iași, Editura Universității „Al.I. Cuza”, 2014; 2015.		
14. IDEM, <i>Istoria limbii române</i> , Ediție critică de G. Ivănescu, Carmen-Gabriela Pamfil și Luminița Botoșineanu, Iași, Polirom, 2011.		
15. PUȘCARIU, Sextil, <i>Limba română I, Privire generală</i> , București, Editura Minerva, 1976, p. 155–366.		
16. IDEM, <i>Locul limbii române între limbile romanice (discurs de recepție la Academia Română)</i> , în Idem, <i>Cercetări și</i>		

studii, Ediție îngrijită de Ilie Dan, Prefață de G. Istrate, București, Editura Minerva, 1974, p. 133–169.		
17. RUSSU, I. I., <i>Etnogeneza românilor. Fondul autohton traco-dacic și componenta latino-romanică</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981.		
18. SALA, Marius, <i>De la latină la limba română</i> , ediția a II-a revăzută, București, Univers Enciclopedic, 2006.		
19. VÎRTOSU, E., <i>Paleografia româno-chirilică</i> , București, Editura Științifică, 1968.		
8.2 Seminar/ laborator/ proiect	Metode de predare-învățare	Observații
1. Seminar introductiv (prezentare obiective, tematică, bibliografie, evaluare)	Activ-participative pe bază de expunere, explicație, demonstrație, dialog, dezbatere, exercițiu, analiză	
2. Scrisul în limba română.		
3. Geto-dacii.		
4. Elementul autohton.		
5. Continuitatea populației daco-romanizate.		
6. Creștinismul românesc.		
7. Seminar recapitulativ în vederea pregătirii examenului.		
Bibliografie		
S2. Ion Gheție, Al. Mareș, <i>Originile scrisului în limba română</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985, p. 117–176.		
Emil Vîrtosu, <i>Paleografie româno-chirilică</i> , București, Editura Științifică, 1968, p. 101–102.		
S3. Ion Horațiu Crișan, <i>Civilizația geto-dacilor</i> , București, Editura Meridiane, 1993, vol. I: p. 36–57, 236–278, 279–287; vol. al II-lea: p. 123–172.		
Lucian Boia, <i>Istorie și mit în conștiința românească</i> , București, Humanitas, 1997, p. 83–122.		
Dacii – adevăruri tulburătoare, pe site-ul https://www.youtube.com/watch?v=MnIFP2-rt9A		
S4. Florica Dimitrescu, <i>Istoria limbii române. Fonetică, morfosintaxă, lexic</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1978, p. 65–74.		
I.I. Russu, <i>Etnogeneza românilor. Fondul autohton traco-dacic și componenta latino-romanică</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1981, p. 97–117, 129–134.		
Analiza unor cuvinte autohtone din perspectivă comparată.		
S5. Adolf Armbruster, <i>Romanitatea românilor. Istoria unei idei</i> , Ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Enciclopedică, 1993, p. 15–39.		
I.G. Brătianu, <i>O enigmă și un miracol istoric: poporul român</i> , Ediție îngrijită, prefață, studiu introductiv și note de Stelian Brezeanu, Traducere de Mariana Rădulescu, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1988, p. 156–188.		
Hadrian Daicoviciu, <i>Etnogeneza românilor</i> [în] vol. <i>Națiunea română: geneză, afirmare, orizont contemporan</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984, p. 136–171.		
P.P. Panaitescu, <i>Introducere la istoria culturii românești</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1969, p. 49–73, 106–113, 115–142.		
Lucian Boia, <i>Istorie și mit în conștiința românească</i> , București, Humanitas, 1997, p.123–144.		
Analiza unor cuvinte moștenite din perspectivă comparată.		
S6. Mircea Păcurariu, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe Române</i> , București, Editura Institutului Biblic și de misiune al BOR, 1991, p. 71–104.		
Vasile Pârvan, <i>Contribuții epigrafice la istoria creștinismului daco-roman</i> , București, Libra, 2000, p. 104–162.		
Nicolae Stoicescu, <i>Continuitatea românilor. Privire istoriografică, istoricul problemei, dovezile continuității</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1980, p. 148–158.		
P.P. Panaitescu, <i>Introducere la istoria culturii românești</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1969, p. 96–105.		
D. Protase, <i>Autohtonii în Dacia</i> , vol. II. <i>Dacia postromană până la slavi</i> , Cluj, Risoprint, 2000, p. 71–97.		
Analiza unor termeni creștini.		

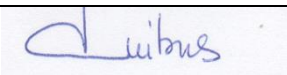
9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate.			
Pe parcursul celor trei ani de studiu, studenții participă la diverse sesiuni științifice, simpozioane, concursuri de limbă și literare organizate de foruri românești și străine, valorificând informațiile dobândite.			
La absolvirea facultății, licențiații vor avea cunoștințe temeinice de diacronie a limbii române și vor stăpâni cu fermitate instrumentarul de investigație diacronică a faptelor de limbă.			
Licențiații în domeniul Limbă și literatură pot deveni: profesor în învățământul gimnazial, consilier învățământ, referent relații externe, documentarist, referent difuzare carte, lector carte, filolog, interpret, referent literar, secretar literar, traducător, comentator publicist, corector, corespondent special, corespondent radio, corespondent presă, editorialist, lector presă / editură, redactor, secretar de redacție, lector scenarii, asistent de cercetare în filologie. De asemenea, aceștia pot fi: secretar (studii superioare), asistent manager (studii superioare), consultant lingvistic.			

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Capacitatea de a înțelege și de a analiza fenomenele lingvistice / faptele de limbă din perspectivă diacronică.	Examen scris	75 %

	Însușirea principalelor direcții ale evoluției socio-culturale și lingvistice a limbii române. Capacitatea de a transcrie și interpreta texte / secvențe textuale.		
10.5 Seminar/ laborator/ proiect	Capacitatea de a înțelege și de a analiza fenomenele lingvistice / faptele de limbă din perspectivă diacronică.	Oral (comunicare academică). Prezență.	25%
10.6 Standard minim de performanță <ul style="list-style-type: none"> • însușirea corectă a noțiunilor teoretice și aplicarea acestora în analiza fenomenelor lingvistice / faptelor de limbă specifice limbii române; • asimilarea conceptelor de operare în domeniul istoriei limbii române. 			

Data completării 10.03.2020	Semnătura titularului de curs și seminar, Lector univ. dr. Maria ALDEA		
			
Data avizării în departament 16.03.2020	Semnătura directorului de departament, Conf. univ. dr. Daiana CUIBUS		
			
Data avizării la Decanat 28.04.2020	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății	
	